

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 21 listopada 2023 r.

Wydział Polityki Społecznej
PS-II.431.2.10.2023

Szanowna Pani
Magdalena Baprawska
Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Pogodna 2
11-610 Pozezdrze

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pozezdrzu** (ul. Pogodna 2, 11-610 Pozezdrze) (REGON: 511434237; NIP: 845-18-16-133).

W okresie objętym kontrolą, od dnia 18 października 2018 r. funkcję Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu pełni Pani Magdalena Baprawska.

(dowód: akta kontroli: 40-41)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

Paulina Sigiel – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Ełku;

- legitymacja służbowa nr 41/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 28 sierpnia 2023 roku nr FK-IV.0030.706.2023 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pozezdrzu.

(dowód: akta kontroli: 5)

Kontrola została przeprowadzona w dniach **od 23 października 2023 roku do 31 października 2023 roku**. Odnotowana została pod pozycją 2/2023 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pozezdrzu.

(dowód: akta kontroli: 41)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w czasie wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera. Upoważnienie do kontroli zostało przesłane przez E-PUAP przed rozpoczęciem kontroli. W czasie wideokonferencji poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Kierownikiem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.2.10.2023.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2021/2022 (od 1 listopada 2021 roku do 31 października 2022 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie informacji przekazanych przez jednostkę i sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał IV 2021 oraz kwartał I, II i III 2022 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2021 roku do 31 października 2022 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wydatkowano ogółem kwotę **1.218.262,60 zł**, z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **869.691,16 zł** (stanowiło to ok. **71,39 %** kwoty ogółem wydatkowanej na świadczenia rodzinne), w tym na:
 - Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **397.400,16 zł (2984 świadczenia)**;
 - Świadczenie pielęgnacyjne - kwotę **472.291,00 zł (228 świadczeń)**.
1. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. **Wójt Gminy Pozezdrze** - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych w: IV kwartale 2021 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2022 przeznaczył kwotę **14.114,00 zł**.

(dowód: akta kontroli: 22,26)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Pozezdrze liczy ok. 3 124 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Pozezdrze. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pozezdrzu. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy, tj. przez Wójta Gminy Pozezdrze.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Pozezdrze wykonywał swoją działalność na podstawie uchwały nr XLI/257/23 Rady Gminy Pozezdrze z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu. Statut ten zastąpił obowiązujący wcześniej Statut przyjęty uchwałą nr XVII/95/16 Rady Gminy Pozezdrze z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wprowadzony Zarządzeniem Nr 6/2023 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu z dnia 24 maja 2023 roku. Po dokonanej analizie dokumentów kontroler stwierdził, że obowiązujący Regulamin organizacyjny jest aktualny w zakresie objętym kontrolą (§ 17 Regulaminu).

(dowód: akta kontroli: 17, 38-39)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że GOPS Pozezdrze był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmował się jeden pracownik zatrudniony na stanowisku podinspektora, którego bezpośrednim przełożonym był Kierownik GOPS w Pozezdrzu. Pracownik zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności oraz upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Pozezdrze - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych. Upoważnienie do podpisywania decyzji posiadał Kierownik oraz osoby go zastępujące.

W okresie objętym kontrolą pracownik uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań. Udział w szkoleniach potwierdzał podpisany przez Kierownika GOPS wykaz odbytych szkoleń oraz okazane kontrolerowi certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 34)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pozezdrzu mieści się na I i II piętrze budynku przy ul. Pogodnej 2 w Pozezdrzu. Realizacja zadań objętych kontrolą odbywa się w pomieszczeniu na piętrze budynku o powierzchni ok. 45 m². Przy wejściu do GOPS nie usunięto barier architektonicznych. Stanowisko pracy osoby realizującej zadania objęte kontrolą wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Na korytarzu nieopodal wejścia do pomieszczenia, w którym realizowane są zadania objęte kontrolą – umieszczono stoliki i krzesła dla interesantów.

Akta spraw dotyczących świadczeń rodzinnych gromadzone są w opisanych teczkach osobowych wpiętych w porządku alfabetycznym w segregatorach. Dokumenty przechowywane są w zamykanych na klucz szafach ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników realizujących zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kontrolerowi przekazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że w GOPS Pozezdrze osoby realizujące zadania objęte kontrolą posługiwały się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 17, 20)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji podpisanej przez Kierownika GOPS wynika, że w okresie objętym kontrolą nie rozpatrywano żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 18)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerowi materiałów wynikało, że w okresie objętym kontrolą GOPS w Pozezdrzu prowadził **82 postępowania** administracyjne dotyczące rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku

rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **74** postępowań administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano **9** decyzji odmownych);
- **8** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano **6** decyzji odmownych).

W okresie objętym kontrolą w GOPS Pozezdrze nie prowadzono postępowań związanych z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu. Nie prowadzono także postępowań w sprawie rozłożenia kwoty zobowiązań na raty. Nie prowadzono postępowań odnośnie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń. Ponadto wpłynęło 5 odwołań (wszystkie odwołania dotyczyły świadczenia pielęgnacyjnego). Odwołania zostały zakończone następująco:

- odwołania dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych: 5 decyzji zostało uchylonych przez organ II instancji i przyznano świadczenie pielęgnacyjne.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pozezdrzu skontrolowano akta **15** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **15** postępowań administracyjnych - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 32)

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez GOPS w Pozezdrzu w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **7** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
 - **3** postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,

(dowód: akta kontroli: 13-14)

- **5 spraw** związanych ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **5 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji przyznającej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - **3** postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta 2 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca października 2022 roku.

(dowód: akta kontroli: 24)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolera próby badawczej.

VIII. Ustalone uchybienia

- **uchybie nie mające wpływu na kontrolowaną działalność**

W 3 przypadkach stanowiących 20 % kontrolowanych akt - przed wydaniem decyzji odmownej brak było udokumentowanego zawiadomienia strony wynikającego z art. 79 a w zw. z art. 10 § 2 i § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Dotyczy decyzji: GOPS.522.10.2021.ŚP, GOPS.522.8.2021.ŚP, GOPS.522.2.2022.ŚP.

(dowód: akta kontroli: 16)

Skutek ustalonego uchybienia:

W ww. sprawie negatywnymi skutkami dla strony może być niemożliwość wypowiedzenia się w zakresie wskazanych przez organ niespełnionych przesłanek do wydania decyzji zgodnej z żądaniem strony tj. np. przedkładania dodatkowych dowodów.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

1/ Bezwzględne stosowanie procedur wynikających z art. 79 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 roku, poz. 775 ze zm.), w zakresie odmowy prawa do świadczeń.

Informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Piotr Opaczewski

II Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski